

Oplegnotitie voor:	Algemeen bestuur Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek
Agendapunt:	8
Vergaderdatum:	6 juli 2022
Onderwerp:	Bestuurlijke uitgangspunten verplichtend karakter en dekkingsplan
Behandeling:	Besluitvormend
(ambtelijk) Portefeuillehouder VD:	Dhr. J. Rozendal
Portefeuillehouder AB:	Mevr. C.R. Larson Keuze voor 2e
Auteur:	Marjet van den Berg
Status:	Openbaar
Bijlagen:	1. Bestuurlijke uitgangspunten verplichtend karakter en dekkingsplan

Voorstel

Het algemeen bestuur wordt verzocht om:

1. In te stemmen met de uitgangspunten op de thema's kwaliteit, vrijwilligheid, samenwerken en betaalbaarheid als richtinggevend voor de organisatieontwikkeling in het kader van het verplichtend karakter (taakdifferentiatie) en het nieuw op te stellen dekkingsplan;
2. De positie van de brandweervrijwilligers nadrukkelijk te benoemen als aandachtspunt bij de evaluatie van de regionale huisvestingsverordening.

Afgestemd met:	Datum:	Standpunt/advies:
Veiligheidsdirectie	15 juni 2022	akkoord
Dagelijks Bestuur GV	20 juni 2022	Akkoord met agendering, graag expliciet maken hoe met taakdifferentiatie wordt omgegaan; N.B. is verwerkt met twee scenario's
Portefeuillehouder brw mw Larson	20 juni 2022	akkoord

Inleiding

De landelijke ontwikkelingen rondom taakdifferentiatie (verplichtend karakter) van de brandweer zijn aanleiding geweest om, na individuele verkennende gesprekken, op 30 maart jl. in een bestuursbijeenkomst nader te spreken over de diverse ontwikkelingen die van invloed zijn op de brandweer. Doel van de bijeenkomst was gezamenlijk te komen tot bestuurlijke uitgangspunten voor implementatie van het verplichtend karakter (taakdifferentiatie) en het nieuw op te stellen dekkingsplan.

In de individuele verkennende gesprekken is stilgestaan bij de positie van de vrijwilliger en in het bijzonder diens positie op de huidige arbeidsmarkt. Geconstateerd is dat het behoud van vrijwilligheid ook een inspanning vergt op het gebied van huisvesting, specifiek op het gebied van de sociale huisvesting. Gezien de noodzaak om binnen kleine afstand van de brandweerkazerne te wonen, is een voorkeurspositie bij de toewijzing van woningen zeer gewenst. De huisvestingsverordening wordt in 2022 geëvalueerd. Vervolgens zal een nieuwe huisvestingsverordening worden opgesteld.

Beoogd effect

Door bestuurlijke uitgangspunten mee te geven als input voor de implementatie van taakdifferentiatie (verplichtend karakter) en de uitwerking van het dekkingsplan, wordt bestuurlijk richting gegeven. Dit vormt het kader voor deze ontwikkelingen.

Het opnemen van de brandweervrijwilligers in de huisvestingsverordening levert een belangrijke bijdrage aan het behoud van vrijwilligheid in de regio.

Argumenten

De bestuurlijke uitgangspunten zijn in de bijgevoegde notitie geformuleerd en uitgewerkt. Het betreft uitgangspunten op de thema's: kwaliteit, vrijwilligheid, samenwerking en betaalbaarheid: systeemverandering vraagt om een nieuwe integrale afweging van kwaliteit en kosten.

Op basis van deze bestuurlijke uitgangspunten worden scenario's voor implementatie van het verplichtend karakter uitgewerkt en na de zomer aan het bestuur voorgelegd.

Vrijwilligheid blijft een belangrijk uitgangspunt. Daarvoor is het noodzakelijk dat vrijwilligers (veelal starters op de woningmarkt) ook in de buurt van kazernes kunnen wonen. Dit vergt specifiek een inspanning op het gebied van (sociale) huisvesting. Door bij de evaluatie van de huisvestingsverordening dit knelpunt in beeld te brengen en te houden, kan gezamenlijk gezocht worden naar een eenduidige oplossing.

Kanttekeningen/ Risico's

De landelijke besluitvorming rondom het implementatieplan "verplichtend karakter" en de financiering daarvan verloopt trager dan verwacht. De voortgang is daarmee onzeker.

Regionale afstemming over huisvesting is sterk gereguleerd. Mogelijk dat daardoor generieke regelruimte ontbreekt.

Consequenties (Financieel, Personeel, Juridisch, Informatievoorziening)

Het dekkingsplan wordt in eerste instantie opgesteld op basis van het huidige beleid en de financiële kaders. Als tweede scenario wordt toegevoegd op welke wijze wordt omgegaan met de implementatie van taakdifferentiatie/verplichtend karakter.

De uitgangspunten vormen het kader voor het uitwerken van het dekkingsplan. Dit wordt naar verwachting in het 1^e kwartaal van 2023 voorgelegd aan het bestuur.

Vervolg (Proces en Uitvoering)

Na instemming op de bestuurlijke uitgangspunten (deze notitie) volgen:

- 2022: evaluatie en aanpassing huisvestingsverordening regio Gooi en Vechtstreek
- 1^ekwartaal 2023: Besluitvorming over het dekkingsplan

Communicatie (Intern, Extern)

Tekst voor raadsinformatiebrief Gooi en Vechtstreek:

In het Algemeen Bestuur is gesproken over een aantal grote maatschappelijke, politieke en demografische ontwikkelingen waar ook de brandweer in Gooi en Vechtstreek mee te maken heeft. Naar aanleiding van die gesprekken is een aantal uitgangspunten geformuleerd. Deze uitgangspunten dienen als input voor de implementatie van taakdifferentiatie (het wegnemen van verplichtend karakter in vrijwilligheid) en voor het opstellen van een nieuw dekkingsplan. Het behoud van de kwaliteit van brandweezorg, het behoud van vrijwilligheid en de betaalbaarheid van de brandweer zijn daarbij belangrijke uitgangspunten.

Een belangrijke pijler blijft de vrijwillige brandweer. Om zorg te dragen dat er voldoende vrijwilligers in de nabijheid van de kazerne kunnen wonen, zal de brandweer input geven op de evaluatie van de huisvestingsverordening.

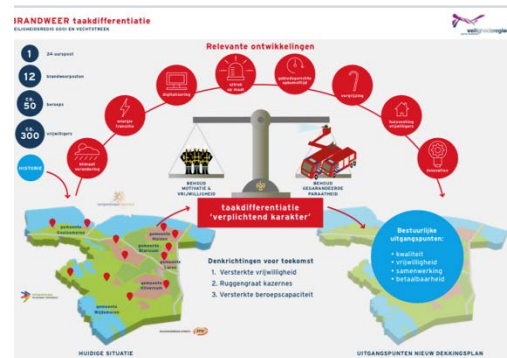
Bestuurlijke uitgangspunten Brandweerontwikkelingen Gooi en Vechtstreek

Inleiding

De landelijke ontwikkelingen rondom taakdifferentiatie (verplichtend karakter) bij de brandweer zijn aanleiding geweest om, na individuele verkennende gesprekken, in Gooi en Vechtstreek bestuurlijk het gesprek te voeren over diverse ontwikkelingen die van invloed zijn op de brandweer. Doel van de bijeenkomst op 31 maart 2022 was om in het licht van deze ontwikkelingen gezamenlijk tot uitgangspunten voor implementatie van taakdifferentiatie-verplichtend karakter en het dekkingsplan te komen. Deze notitie bevat een beknopte schets van de huidige repressieve brandweerorganisatie, de belangrijkste ontwikkelingen en de gekozen uitgangspunten.

Huidige repressieve organisatie

De uitruk van de brandweer in Gooi en Vechtstreek is georganiseerd vanuit 11 vrijwillige posten en 1 beroepspost. Vanuit deze posten wordt door circa 300 vrijwilligers en 50 beroeps 24/7 en 365 dagen per jaar de brandweerborging ingevuld. Jaarlijks zijn er zo'n 2000 incidenten waar de brandweer op uitrukt.

Belangrijkste ontwikkelingen

De brandweer heeft net als andere organisaties te maken met een aantal algemene ontwikkelingen in de maatschappij. Een aantal belangrijke voor de brandweer zijn de digitalisering, energietransitie, klimaatveranderingen en allerhande innovaties die in toenemende mate eisen stellen aan het brandweervak. Daarnaast heeft de brandweer ook te maken met ontwikkelingen binnen het vak zoals een beweging naar uitruk op maat en gebiedsgerichte opkomsttijden. Deze ontwikkeling vraagt een flexibilisering van de inzet van de brandweer. Ontwikkelingen in de regio, zoals vergrijzing en de moeizame huisvesting voor vrijwilligers zetten de vrijwilligheid onder druk. Tot slot maakt de landelijke ontwikkeling van taakdifferentiatie een einde aan de gegarandeerde beschikbaarheid van de vrijwilliger (dmv consignatie). Al deze trends/ontwikkelingen vragen om bestuurlijke richting.

Uitgangspunten

Naar aanleiding van deze ontwikkelingen is het bestuurlijke gesprek gevoerd. Basis hiervoor waren de individueel opgehaalde beelden en rode draden van de bestuurders, geclusterd naar 4 thema's: kwaliteit, vrijwilligheid, samenwerken en betaalbaarheid. Het gesprek heeft geleid tot de volgende uitgangspunten voor de ontwikkelingen in het kader van het verplichtend karakter (taakdifferentiatie) en de ontwikkeling van het dekkingsplan voor Gooi en Vechtstreek.

Kwaliteit

Bij de implementatie van taakdifferentiatie-verplichtend karakter vervalt de garantie van opkomst. Vrijwilligers hebben ten alle tijden de mogelijkheid om *niet* op te komen. Behoud van kwaliteit van brandweerborging (incl. garantie) vraagt een inspanning.

- Het uitgangspunt blijft dat de kwaliteit van de brandweerborging behouden moet blijven.
- Naast focus op repressie ook focus op andere aspecten (meer aan de voorkant van de veiligheidsketen).

- Een bepaalde mate van garantie dat de brandweezorg ook daadwerkelijk geleverd wordt, is wenselijk. De mate van garantie wordt verder uitgewerkt aan de hand van scenario's.
- Waar versterkingsmaatregelen nodig zijn heeft een geleidelijke invoering de voorkeur.

Vrijwilligheid

- Uitgangspunt blijft dat de vrijwillige brandweer een groot goed is. Bestuurders willen zich als ambassadeur inzetten om dat te behouden (deze rol als ambassadeur kan zich o.a. richten op algemene zichtbaarheid, waardering, huisvesting en werving).
- De meerwaarde van de vrijwillige brandweer is groter dan alleen de brandweerrepressie.
- Het is belangrijk en waardevol dat vrijwilligers mee kunnen denken en sturen op de vitaliteit van hun post (aantal vrijwilligers, opkomsttijd, 24/7 beschikbaarheid).
- Waar nodig is gerichte versterking met beroeps een logische ontwikkeling, omdat het de vraag is of alle posten op lange termijn vitaal zijn.

Samenwerken

- Samenwerking op het gebied van repressieve brandweezorg is een goede ontwikkeling: het vermindert kwetsbaarheid, versterkt kwaliteit en helpt om de kosten beheersbaar te houden.
- Bij samenwerking is het van belang oog te houden voor de "identiteit van de post", omdat de binding van de vrijwilliger juist op de post ligt;
- Bij samenwerking tussen de regio's is financiële transparantie van belang.

Betaalbaarheid

Met het afschaffen van consignatie en kazernering (een systeemverandering) vervalt de garantie op een aantal functies; het op niveau houden van de brandweezorg vraagt om maatregelen.

Deze systeemverandering vraagt een nieuwe integrale afweging van kwaliteit en kosten.

- De mate van garantie en het bijbehorende niveau van maatregelen en kosten worden separaat bestuurlijk voorgelegd.

Vervolgproces

Het vervolgproces:

- Formele vaststelling van de bestuurlijke uitgangspunten in AB van 6 juli 2022;
- Na zomer: uitwerking scenario's in bestuur
- Najaar 2022: verdere uitwerking dekkingsplan;
- 1^e kwartaal 2023: Besluitvorming over het dekkingsplan